

Daně: režim reverse charge ve stavebnictví

Author: SF/pb | Published: 21.06.2012

Obecně je třeba připomenout, že tento režim se dotýká pouze transakcí s místem plnění v tuzemsku. Pokud tedy například firma získala zakázku položení střešní krytiny na nemovitost v Rakousku, reverse charge se jí určitě netýká. Další podmínkou uplatnění režimu samovyměření je, že transakce se musí uskutečnit mezi plátcí DPH a v rámci jejich ekonomické činnosti. To znamená, že pokud společnost provádí elektroinstalační práce v rodinném domku pro soukromou osobu-nepodnikatele, reverse charge se neuplatní a fakturace DPH probíhá jako v minulosti.

Rozhodující je kód

„Základní otázkou je, zda daná služba do režimu tuzemského reverse charge spadá či nespadá, a zda tedy dodavatelé mají fakturu vystavit bez nebo s DPH. Zákon totiž stanoví, že tomuto režimu podléhají pouze stavební a montážní práce vymezené v kódech 41-43 statistické klasifikace CZ CPA. V těchto kódech lze nalézt například výstavbu budov, silnic, inženýrských sítí a vedle nich specializované stavební práce jako například demoliční, výkopové, elektroinstalační, instalatérské, topenářské, plynářské, obkladačské, omítkářské, malířské, sklenářské, lešenářské, betonářské a další práce,“ vysvětluje Romana Pelcová z advokátní kanceláře TPA Horwath.

„Ale pozor, nikoli všechny činnosti, které na první pohled se stavebnictvím úzce souvisejí, do těchto kódů spadají,“ dodává Romana Pelcová. Jedná se např. o instalace, opravy a údržbu průmyslových klimatizačních a chladicích zařízení, pronájem lešení nezahrnující jeho postavení a demontáž, architektonické a inženýrské služby, technické zkoušky a analýzy a další. Tyto služby jsou totiž uvedeny v jiných kódech CZ CPA a proto - jsou-li samostatnou službou - na ně režim tuzemského reverse charge nelze aplikovat. Pečlivě je třeba zkoumat také služby typu servis a údržba.

„Díky nešťastnému navázání celého režimu reverse charge na statistickou klasifikaci plátcí DPH často bezradně sedí nad fakturami a zvažují, kam danou službu zařadit a zda DPH vyúčtovat nebo ne. Dotazy na téma zatřídění se zabýváme nepřetržitě po celou dobu fungování tohoto režimu. Přitom v řadě oblastí se již názory odborné veřejnosti na zatřídění ustálily, nemálo bodů ale zůstává stále otevřených,“ komentuje situaci Romana Pelcová a dodává: „Co plátce samozřejmě zajímá hned vzápětí, je otázka: ‚Co se stane, když místo režimu reverse vystavím fakturu s DPH nebo naopak?‘ Bohužel v určitých situacích může tento fakt mít poměrně nepříjemné důsledky v podobě doměření DPH na výstupu nebo odmítnutí nároku na odpočet.“

Co je a není veřejná správa

Specifická situace v režimu reverse charge nastává také tehdy, pokud je příjemcem zakázky veřejná správa. Podle informace Generálního finančního ředitelství (GŘ) a ministerstva financí se v takovém případě režim přenesení daňové povinnosti neuplatní, tj. dodavatel musí odvést DPH na výstupu - pokud je odběratelem skutečně veřejnoprávní subjekt a pořizuje plnění výlučně pro výkon veřejné správy. Romana Pelcová doplňuje: „Pokusili jsme si odpovědět na otázky: KDO je veřejnoprávní subjekt a CO je výkon veřejné správy. Musíme připustit, že v některých případech není jednoduché na tyto otázky jednoznačně odpovědět. V této souvislosti je proto pozitivní, i když trochu překvapivý, závěr GŘ: ‚Ze skutečnosti, že příjemce plnění poskytnul svoje DIČ a je registrován jako plátce DPH, lze dovodit, že tímto deklaruje, v

jaké pozici bude vystupovat ve vztahu k dodávce. Deklaruje tak, že bude vystupovat jako osoba povinná k dani (plátce). ‘ Tento výklad státní správy tedy plátcům trochu zjednodušuje život. ‘

Rovněž je třeba zmínit to, že z hlediska administrativního přináší tento režim plátcům další povinnosti. Odběratel i dodavatel mají povinnost vést zákonem vymezenou evidenci a tu zasílat současně s podáním daňového přiznání na finanční úřad, a to v elektronické podobě.

Dopisování daně je povinné

Poměrně nezvyklá je také povinnost plátce, pro kterého je plnění uskutečněno, doplnit na obdržném daňovém dokladu výši daně. V praxi to znamená, že bez ohledu na velikost účtárny, systém oběhu účetních dokladů a další okolnosti, musí být na doklad povinně „zapsána“ daň. Tuto nepraktickou a mnohdy zatěžující povinnost bohužel potvrdilo svým stanoviskem i GFŘ. Plátcům tedy nezbývá, než se podřídit - anebo se zamyslet nad tím, zda je tato povinnost definována v zákoně i časově. Musí se daň „dopisovat“ při přijetí dokladu? Nebo při jeho účtování? Nebo při příchodu správce daně?

„Pokud jste tedy společností z oboru stavebnictví nebo i mimo něj a nakupujete nebo poskytujete stavební či montážní práce, a to v rámci vašeho oboru podnikání nebo i jednorázově, doporučujeme se otázkou uplatnění či neuplatnění režimu reverse charge zabývat. Věříme, že se výklady legislativy a přístup finančních úřadů v této oblasti ustálí a praxe se tím zjednoduší,“ uzavírá Romana Pelcová z TPA Horwath.

21.06.2012 08:40, SF/pb